

RAZGOVOR

Saznali smo kako Srbi čuvaj tradiciju i svoje vrijednosti šest stoljeća dugog života u BBŽ-u

Vedran Cindrić

🕒 23. listopada 2023.

PODIJELI S PRIJATELJIMA!

GAREŠNICA – Kada se govori o srpskoj manjini na području Bjelovarsko-bilogorske županije, čini se kako pripadnici te manjine žive oduvijek u ovim krajevima. Ipak, Otomansko carstvo i Habsburška monarhija neizostavne su za dolazak Srba u krajeve Bjelovarsko-bilogorske županije. Prvi val dolaska stiže sredinom 15. stoljeća kao pratnja Katarini Branković koja se udala za Urlicha Celjskog.

Drugi značajan dio, stiže sredinom 16. stoljeća kada je nastala Vojna krajina. Glavni zadatak Srba, kao i većinskog naroda, bio je braniti ove krajeve od navale Turaka, a iako su bili vojska u pripremi i kad nisu ratovali, Srbi su imali svoju zemlju i nisu morali plaćati danak – priča nam to sve Darko Karanović, predsjednik Vijeća srpske nacionalne manjine Bjelovarsko-bilogorske županije.

-Srpska pravoslavna crkva radila je tada na očuvanju identiteta, pa se počelo s gradnjom crkava i manastira. Kod Daruvara, koji pripada episkopiji Pakračko-slavonskoj, sredinom 16. stoljeća je formiran manastir Srpske pravoslavne crkve – Pakra uz istoimenu rijeku. Manastir Marča građen je između Ivanić Grada i Čazme – priča nam Karanović i dodaje da je turbulentni život Vojne krajine značajno utjecao i na živote Srba u ovim krajevima.

-Srpska pravoslavna crkva u centru Bjelovara i po svojim unutrašnjem izgledu i površini, najveća je po površini danas nakon Plaške crkve, dok je Severinska crkva treća. Brojne crkve su nažalost, zapuštene i propale od zuba vremena, poput one u Rovišću – dodaje Karanović.

U povijesti života srpskog i većinskog naroda u krajevima Bjelovarsko-bilogorske županije iznimno je važan i nesretni rat koji, kako kaže Karanović, nikome nije donio ništa dobra, a i sve je strane zatekao. Ipak, napominje naš sugovornik, uspjeli su se stanovnici županije, po završetku rata, naći na istoj strani i živjeti u miru.

Religija je važan dio identiteta

- Županija je imala razumijevanja za položaj nacionalnih manjina, a prošle godine smo obilježili 20 godina Zakonom o pravima nacionalnih manjina. Naša županija prije sedam godina bila domaćin Seminara potpora vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina u lokalnoj i regionalnoj samoupravi. Županija je dobila pohvalu tada da se izvrsno brine za manjine – hvali Karanović rad koji je značajan. Ipak, unatoč dobroj suradnji, i srpske je manjine sve manje.

-Posljednji popis stanovništva pokazao je da je došlo do pada pripadnika nacionalnih manjina, a najveći pad je upravo kod pripadnika srpske nacionalne manjine. Broj je opao drastično. 2018. bilo ih je oko 190 tisuća, sad je 120 tisuća Srba na nacionalnoj razini. U našoj, Bjelovarsko-bilogorskoj županiji sa 7800 Srba broj je pao na 4900. Pad su doživjeli i Česi, pa će 2025. i Srbi i Česi ostali bez dožupana. Nama je nedostajalo 110 ljudi da možemo zadržati dožupana – priča Karanović i dodaje kako će sada biti teže jer su dožupani bili odlična poveznica vlasti i manjinaca u županiji, ali ne samo pripadnika svojih manjina nego svih.

-Trenutno, u županiji djeluju vijeća češke, mađarske i srpske nacionalne. Kroz koordinaciju u kojoj su svi zajedno, dijele razne probleme. No, dijele i financije, jer po ključu, svako vijeće dobije jednaka sredstva za djelovanje, što je po njemu iznimno korektno, priča naš sugovornik.

-Manjinska koordinacija organizirala je već osam Smotri manjinskog stvaralaštva. Kroz kulturu, ples i etno-gastrokulturu se predstavljaju manjine. Uvijek je neka manjina domaćin, a sve ostale manjine prirede svoje štandove i na njima se predstavljaju autohtona jela. Kod nas Srba je to posebno jer samo mi imamo slavski kolač ili slavsko koljivo. No, kako već dugo živimo skupa, neke smo stvari preuzeli jedni od drugih – pojašnjava Karanović i dodaje kako je sve to bitno za očuvanje kulture i tradicije.

-Kada me pitaju zašto je manjinsko vijeće važno, odgovor je jednostavan: oni su tu za očuvanje identiteta i opstojnosti nacionalne manjine u određenom podneblju. Kako? To ovisi o samoj manjini. Ali umrežavanje pomaže da očuvamo nacionalni i kulturni identitet i tako budeš dio šire zajednice u kojoj živiš. Nama je dobro ako je dobro i većinskom narodu – pojašnjava Karanović.

svi dobro razumiju.

Posljednje četiri godine, uz pomoć brojnih institucija, osnovan je Sustav kapitalnih investicija, preko kojeg su na području županije izgradili ili uredili brojni Srpski kulturni centri, pa i centar 'Pavle Solarić' u Bjelovaru.

-Taj centar koristimo već pet godina, a tamo se okupljaju svi, ne samo pripadnici srpske manjine i nekada se čini da je i više onih drugih manjina nego nas – priča kroz šalu Karanović i dodaje da se radi i na drugim centrima, poput onog daruvarskog i grubišnopoljskog.

-Na brojnim aktivnostima radi i Srpsko kulturno društvo Prosvjeta iz Garešnice, a posljednji veliki nastup imali su 14. siječnja na dočeku Pravoslavne nove godine, u zagrebačkom Gastroglobusu, gdje je bilo oko 1200 gostiju.

-Članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije

PODIJELI S PRIJATELJIMA!

AEM

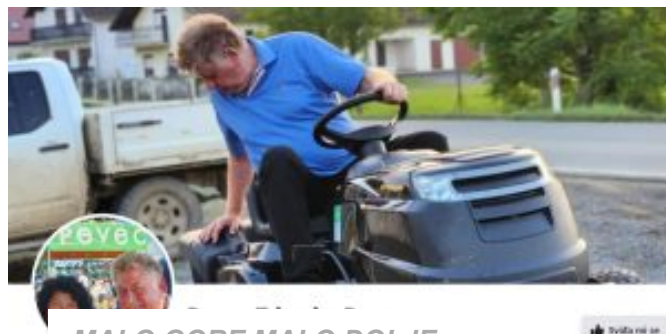
SRBI ČUVANJE TRADICIJE

AKTUALNO

PARTNERI U SVADJI

Zdravko Pevec: Javurek laže i besramno me blati. Sve sam prijavio policiji...

MALO GORE MALO DOLJE

Poduzetnik optužio Zdravka Peveca za neplaćanje

Evo koliki će biti minimalac iduće godine

[FOTO] Ljubitelji konja dolaze na svoje, počela izgradnja vrijednog objekta

FACEBOOK

INSTAGRAM

YOUTUBE

TWITTER

Klikni.news

KONTAKT
IMPRESSUM

O NAMA

Klikni.news je news portal koji vam svakodnevno donosi svježe vijesti iz cijele Hrvatske. Uživajte u čitanju.

PRATITE NAS

